

ENRIC VALOR

RECORD
DE CARLES SALVADOR

La seua obra literària, trunca-
da pel seu decés prematur,
fou tanmateix important,
com es pot trobar en les
nostres biblioteques públiques; i la
seua obra gramatical, decisiva en els
anys de la nostra República i espe-
cialment en la postguerra, amb la
seua tasca cultural i, hàbilment polí-
tica, dins Lo Rat Penat.

Vaig tenir el gust de conèixer-lo
quan vingué els primers anys republi-
cans a Alacant en una expedició de
nacionalistes de València. Jo, que ja
ben jove llegia i estudiava els seus
opuscles gramaticals, vaig fer molt
aviat una amistat molt estreta amb ell,
sobretot des que vaig venir-me'n a
viure a València. Era una amistat de
deixeble a mestre, però molt afectuo-
sa i fecunda.

Col·laboràrem juntament en el
Rat, i el 1951 em va nomenar profes-
sor auxiliar dels Cursos de Llengua i
Literatura, que pràcticament vaig ha-
ver de donar tot sol sota la seua direc-
ció per la seua manca de salut. Em
nomenà membre de la Secció de
Filologia de l'entitat per tal que hi
ajudàs.

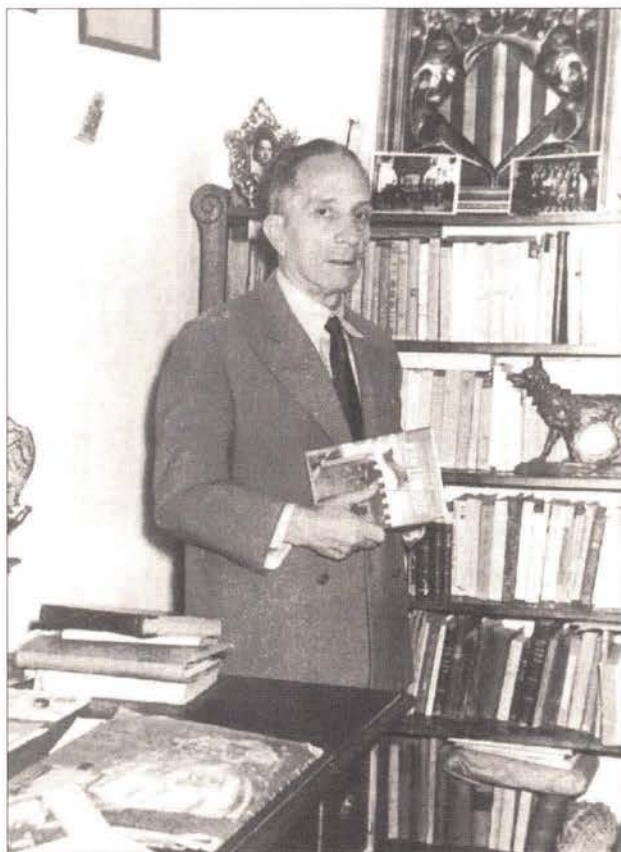
Per a mi, aquell sovintejat contac-
te em féu progressar molt en el coneixement de la llengua i la gramàtica nostrades. Carles era home ferm, trobe que fins i tot dur, quant a fixar l'estàndard lingüístic en la nostra llengua literària. En primer lloc, em va fer conèixer l'obra i la personalitat de Fabra, juntament amb un altre professor que, pel seu costat, em parlava de don Pompeu també. L'un i l'altre em feren aplicar allò que aquell recomanava als valencians, quan escrivia:... "no desitjaria altra cosa sinó que emprenguéssiu una obra de forta

depuració del vostre idioma, encara que no us preocupéssiu gens d'acostar-lo al nostre català: que tractéssiu de descastellanitzar el valencià i, enriquint-lo, procurar acostar-lo al valencià dels vostres grans escriptors medievals". En aquesta línia, Carles ens deia, als joves que fèiem narrativa, que ell no deixaria mai d'emprar normalment coses tals com els demostratius "aquest, aqueix, aquell", i "altre, altra", etc., etc., posat que eren les úniques formes que tenien tradició literària.

Carles va escriure un "*Parleu bé*" molt útil, que juntament amb els altres opuscles, centenars d'articles,

la seua importantíssima part en la redacció de les Normes de Castelló, més la seua completa *Gramàtica Valenciana* de 1951, pegaren una espenta molt notable a la nostra normalització lingüística valenciana. Les seues nombroses obres literàries avantguardistes, tant en prosa —novelles molt interessants com "*Barbaflorida professor*"— com en poesia —per exemple el seu "*Vermell en to major*", que produí una gran sacsejada contra la inèrcia poètica conservadora.

Carles Salvador, doncs, un gran mestre, un gran escriptor, un gran amic i un autèntic patriota.

"...un autèntic patriota!" /ARXIU